

LIETUVIS BRAZILIJOS

Leidžia Spaudos b-vė „ŠVIESA“ SĂO PAULO, Vytauto Didžiojo 1930 m. Rugpiūčio 16 d. Red. St. Puišys. NR. 33 (84)

Red. ir Adm. adresas: Caixa postal 1764. SĂO PAULO. Red. ir adm. būstinė: Rua Dr. Ricardo Gonçalves, 6.

Mūsų vakarėliai.

Jaunimas visur ir visados yra kupinas džiaugsmo. Jis ir darbą dirbdamas ir vargą vargdamas visados parodo šypseną veide. Pats ieško linksnumo ir kitus juo užkrečia, juo dalinasi. Todėl jaunimui ir yra taip artimos pramogos ir pasilinksminimai, todėl jis ir veržiasi prie įvairiausių vakarėlių ruošimo.

Tik, deja, šie vakarėliai, ypač čia Brazilijoje, tie vakarėliai eina kitu keliu. Čia jų svarbiausias tikslas yra pasipelnymas, kiti tikslai — paprastai pašaliniai, antraeiliai. To nemalonaus fakto stengsis, žinoma, visi vakarėlių rengėjai išsiginti.

Vakarėlių biudžetas paprastai gan aukštas: salė 150 — 250 Mlr., orkestras apie 150 — 200 Mlr. Beto leidimas, garsinimasis ir tt. Bendrai sudaro išlaidų nuo 400 ligi 600 Mlr. Kad padengti tą sumą noroms nenoroms leidžiama vakarėlin nepageidaujama, įtartina publika. Nedyvai tad, kad tokie vakarėliai nepasižymi tvarkingumu, lietuviškumu: negražiai šokama, girtaujama ir dažnai susipešama. Jaunesniems per tokius vakarėlius yra pavojaus pakrypti įtvirkimo pusėn, o senesniems proga susierzinti. Bet senesnieji, rimtesnieji žmonės paprastai tokių vakarėlių nė nelanko.

Pasilinksminimas jaunimui yra būtinas. Smerkiama dabartinių vakarėlių padėtis nepataisysiu — jaunimas vis vien juos lankys. Reikalinga tad rengti padorius vakarėlius, kur paskaita, dainos, deklamacijos ir t. t. turėtų būti vakarėlio svarbesnioji dalis, o šokiai tik priedas. Tokie vakarėliai turėtų būti tikrai šeimyniniai, be svaiginamų gėrų, be nepadorių šokių. Jie turėtų baigtis maždaug 12 val. Juosna turėtų būti įleidiama tik organizuotas jaunimas, jų giminės ir pažįstami. Seni neturėtų vengti tokių vakarėlių, bet įnešti juosna daugiau rimto linksnumo.

Kas tuojau darytina tam tikslui? Reikia padoresniai jaunimui susiorganizuoti ir nusisandyti sau nedidelę salę ar butą, ar da geriau kelis didesnius kambarius svarbesnėse lietuvių apgyventose vietose. Tuomet įžanga vakarėliuosna galėtų būti labai pigi, arba daigi dovaninė, ypač jeigu jaunimo draugija sudarytų savo orkestrėlį. Jeigu 30—50 tėvų, apsunkintų šeimyna, stengia išlaikyti mokyklos butą, tai tas juo lengviau įvykdoma energingam stipriam jaunimui.

Savyglobos Sąjunga įsirašė savo įstatuose ir jaunimo savygloba. Jaunimui padėti susitvarkyti šiuo atveju turėtų būti viens pirmųjų Sąjungos uždavinių. Apie tai pagalvokime, pakalbėkime ir eikime prie darbo.

Skubiai Reikalinga
SU REKOMENDACIJOMIS
GERA VIRĖJA
i Rio de Janeiro

KREIPTIS į „Lietuvis Brazilijoje“ Redakciją, nuo 9 iki 12 v. ir nuo 4 iki 6 v. vakaro.

PRANEŠIMAS.

ŠIUO PRANEŠAMA, KAD LIETUVOS GENERALINIS KONSULATAS RIO DE JANEIRO MIESTE JAU VEIKIA.

Konsulato adresas: **RUA DO BISPO, 123.**
Priėmimo valandos: nuo 10 iki 12 v. ir nuo 16 iki 18 val.
Pirmadieniais priėmimo nėra.

Lietuvos Generalinis Konsulatas.

LIETUVOS ŽINIOS

Lietuvos -- Lenkijos ginčas.

Telegrafo pranešimu, rugpiūčio 11 d. Lietuvos vyriausybė kreipėsi į Tautų Sągą prašydama įtraukti į posėdžio dienotvarkę lenkų nuolatinį užpildinėjimą ant gyventojų prie demarkacijos linijos. Turimomis žiniomis šis prašymas tapo išpildytas ir rudens Tautų Sągos sesijoje bus šis klausimas nagrinėjamas. Be to iš lenkų vyriausybės pareikalauta pasiaiškino.

Tokiu būdu Vilniaus klausimas vėl iškils viešumon.

LIETUVOJE MANOMA ĮVESTI MONOPOLINAS,

tai yra tokia degamoji medžiaga padaryta iš benzino ir spirito. Am. Liet. akc. b-vė jau jo yra pagaminusi. Jei bandymai duos gerų pasekų, tai jis bus įvestas į vartojimą. Vyriausybė tuomet uždraus vartoti gryną benzina automobiliams ir t. t.

VALSTYBĖS GYNĖJAS VADINSIS PROKURORU.

Atatinkamos įstaigos parąšė įstatymo projektą, kuriuo einant valstybės gynėjas bus vadinamas prokuroru, o pildėjų — viceprokurorais.

TAIKOS TEISĖJŲ SPRENDIMAI

civilinėse bylose bus galutini tie, kai ieškiny bus nedidesnis, kaip 150 lt. ir krim. bylose kai ieškiny siekia tik 75 lt., o arešto — 3 paros.

Tuo reikalu įstatymas netilgo būsiąs išleistas.

KOVA SU GAISRAIS.

Vidaus reikalų ministerija jau paruošė įstatymą kovai su gaisrais. Projektas numato, kad visuose miesteliuose, kuriuose yra ne mažiau kaip 500 gyventojų, turės būti ugniagesių komandos. Visi vyrai 18 — 50 metų amžiaus turės pramokti gesinti gaisrus, o paskum iš jų susidarys savanorių ir savivaldybės išlaikomos komandos.

DIDELĖS NE LAIMĖS.

DOTNUVOJ AUDRA PADARĖ 400.000 LITŲ NUOSTOLIŲ. Liepos 19 dieną miestely ir apylinkėj buvo didelė audra su ledais, kuri pridarė daug nuostolių, 1000 ha pašėlių visai sunaikino ir 2000 ha labai sužalojo.

PALANGOJ PASKENDO KUNIG. CIBELIS IR A. YSAKAS. Liepos 21 d. jūroj besimaudydamas prigėrė kun. Cibelis, amerikietis ir Kauno miesto valdybos sekretorius Ysakas. Tą dieną buvo didelės bangos, kurios ir įtraukė nelaiminguosius į jūrą.

Didelės miško varžytynės.

Liepos 31 d. miškų departamente įvyko didelės varžytynės miškų departamento praeitą dieną pagamintai medžiagai parduoti. Buvo parduota apie 12.000 erdmeterių sparnedžių ir apie 27.000 erdmeterių popernalkių, už ką gauta 1.900.000 litai.

Latvijos prezidentas vyks Lietuvon.

Latvijos spaudoj iškeltas su nanymas, kad šiais metais Lietuvą turėtų aplankyti Latvijos prezidentas.

Šiemet daug vedas.

Per pirmus 3 mėnesius Lietuvoj vedė 7.857 poros. Pereitais metais tuo laiku vedė 1000 porų mažiau.

Amerikos prekybininkas Kaune.

Į Kauną atvyko žinomas Čikagos lietuvių veikėjas d. Juozas Varkala. Amerikos lietuvių prekybos rūmai Čikagoj įgaliojo jį daryti žygių, padidinti Lietuvos produktų eksportą į Jungtines Amerikos Valstybes. P. Varkala taip pat darys žygių, kad Lietuva dalyvautų Čikagos pasaulinėj parodoj, kuri įvyks 1932 m.

VILNIAUS MIESTE ir apylinkėj 21 liepos siautė didelė audra; išrauta daug medžių, telegrafų stulpų, 2 žmonės užmušta ir nukentėjo derlius.

Negrai Kaune

Liepos 16 d. į Kauną atvyko negrų teatras su savo orkestru ir t. t. Teatras susideda iš 50 žmonių ir jie visi juodukai.

— Lenkija skolinga svetinioms valstybėms ir savo piliečiams 4 milijardus 211 milijonų 350 tūkstančių zlotų arba tiek pat litų.

Lietuvos Saharos muziejus Nidoje.

Du Prūsų lietuviai Balkius ir Sparus pastatė Klaipėdos Užmarije, Žinomame kaip Šiaurės arba Lietuvos Sahara, tam tikrą muziejų, kuriame bus surinkti ir saugomi reti radiniai iš to pasakingo ir įstabaus krašto. Muziejus pastatytas ant aukšto Parnidos kalno ir yra matomas toliausiai visose Kuršių kopose.

Tų dviejų vyrų žygis turi būti tinkamai pagirtas. Užmaris, Sahara, Neringa, Kopos, Dalgė ir kaip dar tą sąvainą žemės juostą vadina, yra retenybė visoje Europoje, ne tik geografiškai, bet istoriškai ir mytologiškai. Per tą kopų juostą nuo nebeatmenamos senovės ėjo kelias, jungiantis Žemaičių žemę su Sambija, čia traukė kariaunos lietuviškų giminių ir Skandinavijos normenų piratai, čia jau buvo laikada garsi gintaro prekyba su Pietų Europa, čia buvo dievaitės Laimos žemė ir prosenoviškos žvejų paderu's pilielės.

Dabar ten randasi vietos su užpustytais kaimais, pridengtais baltų smėlio kalvų, randami akmens galdynės senkapiai, su senovinėmis urnomis. Tą kraštą yra atsidėję tyrė ir aprašę garsus Vokietijos mokslininkai. Dabar tas kraštelis irgi kreipia dėmesį visų turistų. Daug brangių radinių yra išvežę svetintaučiai. Tad muziejus bus geriausia vieta toms retenybėms, kurias dar galima rasti, saugoti.

Lietuvos Sahara kada nors galėtų pasidaryti garsi vasarvietė. Ji graži savo tyrais, nepaprasta gamta ir žavėtiniais reginiais.

Mūsų skolininkams.

Kas dar nėra atsiskaitęs už prenumeratą už pirmąjį pusmetį, prašome atsiskaityti.

Prie progos prašome paraginti ir kitus užsiprenumeruoti „Lietuvį Brazilijoje“.

„Lietuvis Brazilijoje“ yra didžiausias ir įdomiausias laikraštis ne tik Brazilijoje, bet ir visoj Pietų Amerikoje. Jis yra dėl savo didumo ir pigiausias, nes metams tik 10\$000, o pusmečiui 5\$000.

Lietuvon metams 2 amerikoniški doleriai.

Pinigus siųsti šiuo adresu: Săo Paulo, Caixa postal 1764. „Lietuvis Brazilijoje“.

DĖMESIO!!!
LAPOS—VILLA ANASTACIOS VYTAUTO DIDŽIOJO KOMITETAS RUGPIŪČIO 16 D. salėje JOÃO PEREIRA, 33 (Lapoje) rengia **IDOMU VAKARA.**
PROGRAMOJE:
1. Veikalas: „Kunigaitis tironė Gražyna“
2. Deklamacijos be ir su grima.
3. Gyvi paveikslai.
4. Vytauto Didžiojo K-to choras.
Vėliau skrajojantis paštas, konfeti, serpentinas, įvairūs žaidimai ir šokiai.
BUFETAS LIETUVIŠKAI!
Grieš lietuvių dūdų orkestrą.
Pradžią 8 val. vak., pabaigą 4 val. ryto.
D. L. K. Vytauto Didžiojo K-to Valdyba.

Kreivi keliai

Sapientai sat!

Mūsų gyvenimas nestovi vietoje: viskas jame nuolat kaitaliojasi, ar gamton pažvelgsi, ar atskiro žmogaus gyvenimą valandėlei permesi akimis.

Ar gi mes nebuname labai dažna liudininkais, kaip iš vakarykščio elgetos žmogus tapo turtingu piliečiu, ne pats nesitikėjęs turtingu tapti. Gal įdomu, kaip tas galėjo atsitikti, galėume iš tūkstanties atsitikimų paimti tik viena, pirkusį laimingą loterijos bilietą, — tai veikia ir bus visos atsakymas. Nors tai ir nėra kokia taisyklė, bet faktas, kad tokių atsitikimų esti.

Kitas vėl, priešingai: iš pinigų — turtuolio, pralobusio dievai žin kokiais keliais, gyvenimo fotografijoje išeina nebe vien skurdžius, bet beteisūs nevykėlis, iš kurio teismas atima veiki žmogaus vardą.

Katram iš jų geriau ar blogiau — sunku spėti, kadangi sunku nuarmatyti tolimesnę žmogaus ateitį. Visai būna...

Žmonėse esama didelės ydos: pasinešti išdidumu, — prie vakarykščio ubago, kaip sakoma, be raudonos kepurės nelengva prieiti. Todėl visai teisingai vieną Seimo atstovų, Beržinską, būdavo, sako: „sukalbėk, ubagėl, penkis poterius, kad ubago vaikas ponu netaptų“...

Tokį pasakymą išgirdus, kai kam gali keistai atrodyti panašus pageidavimas, bet jisai visai teisingas gyvenime.

Dažnai mes esame liudininkai, kaip žemai žmogus nuslysta, tyčiodamasis iš savo artimo nelaimės; kol draugas ar pažįstamas tebėra laisvas, turtingas, kol jam sekasi, tol visi žemai lenkiasi, graibsto ranką pabužiuoti, bet, kai tas pats vakarykštis turtuolis bėdon pakliūva, — santykiai aukštyn kojomis apsisverčia.

Čia gyvendami, mes esame liudininkais kitokių prajovų: žmogui Lietuvoje gyvenimas nesisek: viena iš dviejų jis tegalėjo pasirinkti: arba atsisėsti kaltnamųjų suolan ir rizikuoti netekti gero vardo, arba iš Lietuvos pasisąlinti. Žmogus pasirinko antrą kelią, išvažiavo Brazilijon, kur jis dėjosi kad niekas jo nežino ir nepažįsta, galės gyventi kaip tik norės...

Čia atvažiavęs, žmogus pradeda gyventi, lyg rodos niekur nieko su juo nebūtų atsitikę. Būtų visa gerai, jei jis naujame krašte ir gyvenimą naujais pamatais kurtų, bet dažnai būna visai priešingai: naujame krašte jis ne tikti kad nepasitaisto, bet seka savo pirmykščiais keliais, kurie, deja, nesti geresni už buvusius.

Gera būtų, kad toks žmogus nors kartą atsipeikėtų, kad naujų skriaudų lietuvių visuomenėi nebedarytų, bet... „kuprotą tik kapas tegalės ištiesinti“, sakydavo rusai, taip ir su tokiu žmogumi, jis ir šiandien da toliau eina, kad tik ką galėdamas iš piršto iščiulptyti, kitus lengvai suvedžiotų, arba pašmeižtų už akių.

Mes nieko nesakome, kad Valstybinėje santvarkoje nebūtų reikalo turėti visokių „darbininkų“, bei kai tie asmenys ir išivijoję budami graibstosi „se-nojo amato“, tai nebe tik negarbinga,

PASAULINĖS ŽINIOS

ARABAI STREIKUOJA.

Pranešimu iš Jeruzalės, rugpiučio 14 d. arabai padarė nutarimą sustreikuoti kelioms dienoms visoje Palestinoje kaip protestas, kad žydai turi daugiau teisių ir reikalauja, kad žydai, kurie pereitais metais darė neramumus, būtų nubausti. Bendrai padėtis įtempta.

«City Bank» turtingas.

New Jorko City bankas rugpiučio 14 d. paskolino Columbijos valstybės bankui 4 milijonus dolerių ilgam terminui.

Sarkey mušis su italų.

«U. P.» telegrafo pranešimu, rugpiučio 14 d. bokso rengėjai New Jorke padarė sutartį dėl kumštynių tarp Sarkey — Žukausko ir italo Carneira. Tos kumštynės įvyks rugsėjo 29 d. Čikagoje. Mūsų Juozas gausias 30% nuo gryno pelno, bet nemažiau 100.000 dolerių, kuri suma bus padėta bankan kaipo garantija.

Susipešė gražuolės.

Telegrafas praneša, kad rugpiučio 13 d. Madride (Ispanijoje), gražuolių konkurso metu įvyko peštynės tarp visų kandidačių į grožio karalienę. Mat kiekviena norėjo tą garbę apturėti. Į darbą buvo paleisti net lietsargiai ir kiti frankiai. Policija tačiau visus nurašino ir karalienė tapo išrinkta.

Daug bankročių Berlyne.

Kaip kitur, taip ir Berlyne be bankrotų neapsieinama. Liepos mėnesį bankrutavo viso 988 firmos.

Telegrafas iš rugpiučio 13 d. praneša, kad visos Vokietijos ekonomini būklė kas kart eina blogyn.

Estų -- rusų santykiai blogėja.

Telegrafo agentūros «Elta» pranešimu, rugpiučio 13 d. į estų teritoriją buvo atlekęs rusų karo orlaivis. Kai jis pasirodė ant Narvos, estų kariuomenė pradėjo jį šaudyti.

Estų užsienio reikalų ministeris pasiuntė į Maskvą griežtą protestą.

bet žeminanti mūsų koloniją parama iš tokių veikėjų.

Visi, galima sakyti, tarnavusieji savajam krašte ir netesėjusieji savo pareigų, negali būti čia laikomi bei vertinami tokiu pat mastu: jie čia greičiausia bus tik savanaudiški parsidavėliai.

Gal ir sunku esti Valstybės be šnipų apsieiti, bet vis tikta išivio — šnipo rolė per daug žema, per daug negarbinga, nes nei vienam svetimsiuliui ji neturi tos prasmės, kaip kad savajam krašte.

Gal visi tie, kam šitas straipsnis taikomas, atsipeikės...

Sustojo fabrikai.

Norvegijos mieste Oslo rugpiučio 12 d. dėl didelio ekonominio krizio užsitarė visi popiariaus fabrikai. Virš 12,000 darbininkų liko be darbo.

Valiuta krinta.

«Havas» pranešimu, rugpiučio 12 d. Ispanijos pezeta pradėjo smarkiai kristi. Jos vertė nupuolė beveik 20%.

Dniepras išsilie o.

Rugpiučio 12 d. Rusijoje Kijevo rajone dėl didelio lietaus išsiliejo Dniepras, kuris užliejo didžiausius žemės plotus ir apsmė Kijevo dalį. Vandenyse žuvo 7 moterys ir 3 vaikai.

Vatikanas steigia konsulatų.

«Havas» pranešimu, rugpiučio 12 d. Vatikano valstybės vyriausybė nutarė steigti Europos valstybių sostinėse šalia nuanciatūrų dar konsulatų, kurių vedėjais bus skiriami vietos žmonės, kaipo garbės konsulai.

Indijoje dalykai dar labiau pablogėjo.

Telegrafas praneša, kad nesutarus anglų vyriausybei su Gandhi, Indijoje nacionalistų judėjimas dar labiau padidėjo. Prie indų prisidėjo visos kitos tautelės, kurios paskelbė mirtingą kovą visiems svetimantams, ypač anglams.

Rugpiučio 12 d. anglai turėjo bombarduoti kai kuriuos miestus net iš aeroplanų.

Nuostolių padaryta 1 milijonas dolerių.

«Havas» pranešimu, rugpiučio 10 d. Kanadoje, Colombijoje buvo didelis gaisras. Sudėgė visi gelžkelio sandėliai. Nuostolių skaitoma virš 1 milijono dolerių.

Leik prezidentas Es ijo.

Rugpiučio 10 d. į Estijos Sostinę atvyko lenkų prezidentas Moscicki aplankyti estų prezidentą ir asmeniškai pasitarti politiniais klausimais.

Išbuvo bangose 6 valandas.

Pranešimu iš New Jorko, rugpiučio 12 d. paskendus laivui «Caridon» keleiviai išbuvo vandenyno bangose 6 valandas, kol pribuvo kitas laivas. Keleivių tarpe buvo 19 moterų ir keletą vaikų. Žinoma, jie visi turėjo užsidėję ant savęs gelbėjimosi nuo skendimo įrankius.

LENKAI ORGANIZUOJA BALKANŲ VALSTYBIŲ SĄJUNGA.

Vokiečių laikraštis „Vossische Zeitung“ rašo, kad lenkų vyriausybė yra paėmus iniciatyvą sušaukti Varšuvoje Balkanų valstybių atstovus į bendrą

konferenciją tikslu sudaryti atskirą ekonominę sąjungą. Laikraštis ironiškai pažym, kad ir Lietuva tapo pakviesta. Bet greičiausia iš tos sąjungos niekas neišeis.

LENINGRADE ŠIMTAI MIRŠTA NUO UZKRĖSTO PIENO.

Baltijos valstybės bijo epidemijos įnešimo iš Sovietų Rusijos.

Leningradas, prieš bolševizmo perversną Petrogradas, buvo švariausias Rusijos miestas. Dabar kaip Leningrado «Pravda» sako, tas miestas randasi baisiose sąlygose ir šimtai žmonių kasdien miršta tifu ir tifoidu ir kitokiais epideminėmis ligomis, plintančiomis dėl didelio nešvarumo.

Ligų kaltininku daugiausia skaitomas užkrėstas pienas. Leningrade gaunamas pienas 85% yra nevalytas ir užkrėstas ligomis, o likusi 15% dalis yra tiek prastas, kad negalima vartoti. Gero pieno tas miestas nebe-matė per metų eiles.

Rusijos epidemijos pradeda neraminti Pabaltijos valstybes, kurios ėmėsi griežtų priemonių apsaugoti nuo epidemijos atnešimo ir ruoš visus va-gonus, ateinančius iš Sovietų.

LIETUVOS — LENKIJOS GINČAS.

Užsienio spaudoje rugpiučio 7 d. buvo tilpusi žinutė, buk tai Vatikanas tarpininkausias Lietuvos—Lenkijos ginčo išsprendime.

«Elta» Lietuvos Vyriausybės įga-liota praneša spaudai, kad ši žinutė neturinti jokio pagrindo ir kad Lietuvos Vyriausybė neprašiusi jokio svetimos valstybės tarpininkavimo.

Kas liečia Vilniaus, tai «Elta» praneša, kad Lietuvos vyriausybės nusistatymas tuo klausimu nepasikeitė ir nepasikeis. Vilnius buvo ir turi priklausyti Lietuvai.

Šį «Eltos» pranešimą Amerikos spaudai perdavė telegrafo agentūra «Havas», rugpiučio 9 d.

23 GAISRAI PER 24 VALANDAS.

Rugpiučio 9 d. Š. Amerikoje Ellen-ville rajone įvyko dėl didelių karščių įvairiose vietose 23 miško gaisrai. Sudėgė virš 1,000 akrų miško plotas. Nuostoliai milijoniniai.

ITALIJOJE DIDELI DARBAL.

«U. P.» pranešimu iš rugpiučio 9 d., Italijos vyriausybė priėmusi naują sąmatą įvairiems darbam sumoje 191.455.500 lirų. Bus vedami nauji gelžkeliai, plentai ir taisomi uostai. Apie 40 tūkstančių darbininkų gaus darbo.

Be to asignuota 40 milijonų lirų užbaigiamai gelžkelio tarp Bilonha ir Florenca.

DIDŽIAUSIAS PASAULY LĒKTUVAS

Pranešimu iš New Jorko, rugpiučio 9 d. lėktuvų bendrovė «Consolidated Airraft» padariusi nutarimą sukonstruoti naują ir didžiausią visame pasauly lėktuvą, kuris turėsias 26 motorų. Šiame lėktuve galėsia tilpti 100 keleivių ir turėsias 62 atskiras kabinas.

Colonia

„P I N H A L“

ITAPETININGA

Prie Sorocabanos linijos 4½ valandos nuo São Paulo miesto. Susisiekinas traukiniu ir autobusais. Žemė pirmos rūšies, tinka bulvėms, daržovėms ryžiams ir visiems kitiems augalams. Taip pat galima auginti gyvuliai ir paukščiai.

Ant kiekvieno loto yra miško ir bėgantis vanduo. Klimatas sveikas. Colonijoje yra malūnas, degtinės varykla, ir kitų įrengtų fabriku, kur kolonistai gali gauti darbą.

Žemė tikra. 80 metų kaip pripažinti dokumentai. Kaina nuo 500\$000 iki 600\$000 už alkerį. Entrada 30%. Likusieji trims metams išsimokėti.

Norintieji pirkti kreipkitės šiuo adresu:

COLONIA „P I N H A L“

RUA SÃO BENTO, 14 2 aukš. 24 sal.

S. PAULO.

„Jurgis Žibūrys“

S. PAULE.

Rugpiučio 30 dieną Italų salėje (rua da Mooca, 508) Šv. Cecilijos chorą rengia vakarą, kuriame bus suvaidinta trijų veiksmy vaizdelis „Jurgis Žibūrys“.

Šį veikalą Lietuvoje publika visuomet žiūrėdavo su dideliu pasigerėjimu.

Be veikalo choras dar padainuos keletą dainų.

Vėliau bus ir šokiai bei kiti pasilinksminimo numeriai.

Kaip teko patirti iš rengėjų, publikos skaičius bus apribuotas, todėl kas nori į tą vakarą patekti, turi išanksto apsirūpinti pakvietimais, kurie gaunami pas choristus ir «Liet. Brazilijoj» Redakcijoj.

RELIGINIS SKYRIUS

Sekmadienio šventimas.

Esama žmonių, kurie yra pasiryžę daryti visa, kad ir nežmoniškai, by tik kitiškai. Jeigu tokiam atbulai...

Kas rodosi būtų išmintingesnio ir lengvesnio, kaip Dievo įsakymas: — Sekmadienį švęsk! Jei ju nebūtų, tai žmonės patys reikalautų išleisti tokį įstatymą.

Tes ypatingai pastebėtina didelių perversmų laikotarpiais, kuomet karštakoliai norėtų visą pasaulį aukštyn kojom pastatyti. Tokie prancūzų revoliucionieriai, norėdami greitai išgrūsti...

Svieta lygintojai bolševikai iš kito galo bandė išnaikinti sekmadienį, įsakdami nedirbti kas penkta diena, bet...

badas vargšius veria grįžti prie senojo sekmadienio.

Brazilijoje, kur privažiavo daug visokių ūgių, turkų, kinų ir kitų tautų savanaudžių, išroškusių greitai pralobti, sekmadienis irgi daugelio...

Lietuviai bendrai imant prate yra sekmadienį švęsti neblogiausiu, bet kaip atskirų tautų gyvenime, taip ir čia atskirų lietuvių galvose pasitaiko perversmų — revoliucijų. Tas ypatingai pastebėtina pas tuos, kurių ankaulės sulai paraiši.

Kiekvienas susipratus darbo žmogus turėtų visą grįžti namo kovoti su šiais nelaimingais sekmadienio poilsio arlytojais ir ypač su tais darbdariais kurie verčia savo darbininkus sekmadieniais dirbti.

Paklausykime, ką kalba vietos laikraštėlis „O operatiro“. — Kuo net mūsų šalis laikydavo trečiąjį Dievo įsakymą, tai sekmadienis buvo laisvės ir lygybės diena.

Ta diena „patronas“ neturėjo jokios valios ant darbininko ir darbo žmogus vardan Dievo būdavo laisvas nuo vergavimo. Bėm tai dienai pasilarydavo visi lygūs, kaip broliai, lygūs savo dvasios bei šeimynos reikaluose, lygūs bažnyčioje.

O šiandien kuo virto darbininkas? Auto matu, arba gyva mašina pinigams dirbti. — Darbininke, tu dirbsi kuomet tik aš norėsiu ir tiek, kiek aš norėsiu; neprašyk poilsio, nes man reikia uždirbti, o tavo sveikata man nerūpi; nesakyk, kad tu turi vaikus auklėti, nes tavo šeimyna man nesvarbu. Tu mano nuosavybė, tu mašina man pinigau

dirbti. Dirbk ir dirbk visomis dienomis ir neužsiimk man apie sekmadienį, nes būsi išvargtas.

Šitas gobšų galvojimas privedė prie meliagingio mmių skurdo ir prie širdies bei dvasios apaišimo. Ypač nepilnamečiai yra priversti sekmadieniais dirbti, todėl jų proto bei širdies prievalumai krinta žemyn. Žmogus, priverstas pašvesti visą savo laiką duonos kasiniui pelnyti, žvėrėja, netenka linksnumo, laisvės ir savygarbos.

Ir visa tai vadinama naujoviška civilizacija! Ir dar kai kas bežudydamas vargšus bei jų kudičius, giriiasi savo labdarybe! O tu, darbininke, kartais nemori suprasti, kad jeigu Dievas įsakė šventadienį švęsti, tai darė vien tavo labui!

Turtuolis išsi, kada nori, o darbininke verčia dirbti virš jėgų, nes žino, kad darbininkas nenorėdamas nektekti kasnio duonos dirbs ligi paskutinųjų. Dėlto Dievas grašo visiems sekmadienio laužytojams pragaru, o Moizės įstatymas senovėje už tai baudavo mirtimi.

Bet ar vieni tik turtuoliai laužo sekmadienio poilsį? Pažvelkime kas darosi sekmadieniais smulkūs, kilmose, šokių salše ir kitose urvuose. Kas jeigu nedarbo žmonės aikvoja tenai savo skaitikus, keikiasi, pliaukšia nelybybes, burnoja prieš Dievą ir tikyba, vieton šviestis, organizuotis, tartis apie savo reikalus, auklėti savo vaikus, apsimastyti, pasimelsti? Jeigu kartais ir posėdžiaujama, tai laike pamaldų!

O, jūs, vargo pelėsi! niekinkite sekmadienį, dirskite šaką, ant kurios dar laikosi jūsų žmogiškos vertės, jūsų laisvės ir lygybės likučiai. Greičiau užmirškite Dievą ir savo sielos reikalus, greičiau virskite bedvasiais automatais, nes su tokiais lengviau bus apsilirbti jūsų priešau — išnaudotojam. O paskui, žmogeli, neklusauk, kas yra viso blogo kaltinis, nes juo patsai esi, sako laisvamam J. J. Russo. K. J. V.

L. K. B. Kronika.

Vedybos. Rugpiūčio 2 d. S. Antonio do Pary palaiminta moterystės:

1) Petro Sinkevičiaus ir Anelės, Meistavičiūtės. 2) Jono Dreimanto ir Stefanijos Staškevičiūtės. 3) Kazio Ramono ir Onos Vilinskaitės.

Jaunavedžiam laimės ir viso labo!

Nauji užsakai. Nori vesti tekėti šie as nens: 1) Jonas Füreineris, gim. Liepojos par. ir Marija Varkalaitė, gim. Kalvių par. 2) Povilas Ulba, gim. Anykščių par. ir Elena Senutaitė, gim. Pivašūnų par. 3) Nikodemus Šablinskas, gim. Rimšų par. ir Mika ina Zaleskaitė, gim. Dūsmenų par.

Nauji lietuviai katalikai. Rugs. 9 d. pakrikštyta: 1) Marija, Juliaus ir Anelės Karkauskų duktė. Rugs. 10 d. — 1) Irena — Ona, Zakarijaus ir Eizbietos Ščetnikavičių duktė. 2) Monika — Petronėlė, Vinco ir Agotos Nailėlių duktė. Rugs. 11 d. 1) Juozas, Jurgio ir Petronėlės Kivyčių, sūnus.

Primenama dar kartą, kad krikėto tėvai turi paduoti šias žinias: 1. Koki mėnesio kokią dieną kudiškis gimė? 2. Kudiškio tėvo vardas ir pavardė. 3. Kudiškio motinos vardas ir mergiška pavardė. 4. kurioj bažnyčioj vinėjų ėmė (apsivedė). 5. Kur dabar gyvena?

Civilio gimimo liūdijimo žinių neužtenka.

Is Uragvajaus šiomis dienomis atvyko S. Paulin vienas lietuvis savo tikybiniais reikalais. Tai jau antras ar trečias toks atsitikimas. Primenama, toli gyvenantieji tokiais atvejais, pirma negu važiuoti, reikia parašyti laiškas kun. Valaičiui, Matriz S. Antonio do Pary, S. Paulo, kad išvengus kartais bereikalingos kelionės.

Vieno Čekisto išpažintis

Ką papasakojo apie padėti sovietuoso pabėgęs žymus čekistas Agabekovas.

Pabėgęs iš Rusijos Agabekovas žymus Čekos viršininkas, Parvžiaus rusų laikrasty „Paskutinės Naujienos“ paskelbė savo išpažintį, kurios atskiras dalis mes talpinam savo laikrašty: DEŠIMTĮ METŲ KRUVINOSIOS PIRTIES VIRŠININKAS

Agabekovo pareiškimas skamba: „Aš Agabekov, nuo 1920 metų ligi šiam momentui dirbau visos Rusijos Črezvairikos įvairiose įstaigose ir Ypatingosios Politinės Valdybos (GPU) nepaprastuose skyriuose, taip pat kaip rusiškosios Komunistų Partijos narys nuo 1918 m. buvau Valstybinės Politinės Valdybos užsienių skyriaus viršininkas.

Ligi paskutinio momento tarnavau Sovietų Rusijai sąžiningai ir su atsidavimu.

KARTAIS IR BUDELIO KRUTINĖ ATBUNDA.

Per paskutinius dvejus metus pastebėjau, kad Žemėsniųjų komunistinių funkcionierių revoliucinis entuziazmas pavirto į pataikavimą ir biurokratizmą, si vieninteliu tikslu neprarasti šiltų vietų ir nenustoti duonos. Komunistinėse viršūnėse vieton revoliucijos klausimo atsisotojo kova už ministerių portfelius.

Kuomet šios privilegijuotos grupės drabsto frazes apie revoliuciją ir laisvę, tačiau tikrumoj visokią laisvę yra panaikinę, darbininkų klasė nea negirdėtas materialines ir moralines aukas tam kriminališkai — fantastiškam penkių metų planui atsiekti ir patys pražinti eina; valstiečiai varu varomi į kolektyvų ūki yra visiškai sunaikinti, individualis ūkis sugriauntas. Stalino vyriausybė į jų vietą absoliučiai nieko kito neduoda.

RUSIJA BADAUJA, O PENI PULKUS KOMISARI SVETUR

Pasakmės yra nuolatinis badas tokioj žemdirbiškioj šalyje kaip Rusija. Visa užsienių politika yra apimta melagingais revoliuciniais atšaukiniais ir Vakarų Europos darbininkiją. „Pavergtų Rytų vadavimui“ proklamacija yra lydimu imperialistiškos politikos Kinijoje, Persijoje, Afganistane ir Arimmosios Rytuose; tai aš parodysiu faktais savo greit išleidžiamoje knygoje.

Prekybos srity aš laikau nusikalčiamu, kada akvvaizdoje tikrai stau išaučio bado yra iš Sovietų Rusijos išvežami maisto produktai ir pelnas plaukia į kišeniis Sovietų valdovų ir į kitų šalių komunistų partijų išdus.

DURTUVAI IR TAMSU BĖ VALDO 150,000,000 ŽMONIŲ.

Tokiam režimui, kurs 150,000,000 Sovietų Rusijos gyventojams sudarė nepakenčiamą gyvenimą ir reniasi durtuvais, nesusipratimau araijos ir neorganizotuam darbininkų ir valstiečių nuo šiol skelbiu kara. Aš pažįstu šimtus padorių komunistų, GPU narių, kurie taip pat mano kaip ir aš, tik iš baimės kad ir užsieniuose jų nenuždėtų, nediršta pasekti mano pavyzdį.

Aš esu pirautintis iš jų. Kurs tai išdrįsau. Tegul mano elgesys bus pavyzdys mano padoricus draugams, kurie dar nėra galutiniai suėsti. Centralinio Komiteto oficialūs deaagogijos. Šaukiu jus į kovą už tikrąjį ir teisėtąjį laisvę.

Tokie žodžiai iš burnos žmogaus, kurs per 10 metų pats tiktikrąjį ir teisėtąjį laisvę kraujuje troškino, yra reikšmingiausia išpažintis apie Rusijos nelaisvę. Agabekovo pareiškimas yra nepaprastos reikšmės dokumentas.

Is netilpusios laikrasty medžiagos

minčių žiupsnelis.

Mūsų bendradarbis p. Vladas Velslauskas prisijustam savo straipsny „Quo vadis“ apie mūsų koloniją taip rašo:

„Lietuvių kolonija Brazilijoje, palyginant su kitų tautų kolonijomis (vokiečių, italų ir lenkų), yra labai jaunutė. Lietuviai pradėjo važiuoti į Braziliją tada, kuomet juos veltui vežė, c ankščiau Brazilija lietuvių visuomenei buvo visai nežinoma. Ir ką gi? Mes lietuviiai brazilams turėtume būti mažai žinomi. O iš tikrųjų argi taip yra? Ne, visai ne... lietuvių vardas brazilams labai gerai žinomas, iš šalies žiūrint reikėtų džiaugtis, kad mes lietuviiai nesame užkampio užmiršti žmonės. Bet pažiūrėję brazilų akimis į lietuvi, tenka nusisiminti. Jie lietuvius supranta kaip kokius maštininkus, neramus žmones, kurie moka tik degtinę gerti ir muštis. O kas gi kaltas? Ogi mes patys. Pavyzdžių tau turime tiek ir tiek. Reikia atsiminti, kad geras vardas pagadinti yra daug lengviau, negu blogas pataisyti. Ir jeigu kada nors Brazilija įvestų įvažiavimo kvotą, tai lietuvių mažiausiai išleistų. Tai, gerbiamieji, matote ko užsitarnavome.

Kvėl tas yra taip, netenka ir abejoti. Pasiziorėkim tam klausimui arčiau. Dėl „Garso“ vedamos politikos lietuviiai tapo brazilų apšaukti „komunistais“ ir todėl kaip tokie niekur nėra priimami į geresnius darbus, į geresnes tarnybas. Bet tuo dalykas nepasibaigė.

Buvę „Susivienijimo Lietuvių Brazilijoje“ vadai nuėjo dar toliau. Pradėjo pastaruoju laiku Mookoje rengti vakarėlius. Vakarėliai kaip vakarėliai, nieko prieš tai negalime turėti. Tik štai neįkentė jie vėl išlisti viešumon su savo agitacija ir šmeižtais. Jei šmeižia mūsų konsulą, kleboną ir kitus lietuvius, tai čia nieko ypatingo, nes jų tai kasdieninė duona, bet pradėjo ir politikos klausimus nagrinėti — politikuoti.

Ir kuo tas dalykas pasibaigė? Ne tik kad jų paskutinį vakarėlį (rugpiūčio 9 d.) policija uždarė ir ne tik kad jų du vadus buvo suareštavę, bet nori uždrausti bendrai visiems lietuviams rengti Mookos rajone by kokį vakarą ar pasilinksminimą. Reikšcia, lietuviiai brazilų akyse yra taip nupuolę, kad jau viešame gyvenime negalės pasirodyti, nes leidimų jau daugiau nebe-nori duoti Kas kaltas? Ar nereikia mums susukti „Quo vadis“ — kur einame? Ar ne laikas jau būtų tuo dalyku labiau susirūpinti ir už drausti tiems vadam politikieriams vartyti pragaistingą mūsų visai kolonijai darbą, kad mūsų būklė tuo dar labiau nepasunkėtų?

Tvarkykimės patys ir nelaukim, kol mus kiti pradės mokyti, kaip reikia pasaulį gyventi.

Vestuvės.

Š. m. rugpiūčio 10 d. šv. Antano do Pary bažnyčioje 5 val. vakaro k'm. J. Valaitis suteikė moterystės sakramentą Petruj Sinkevičiui su Anelė Muštaityte

Jungtvių ceremonijos buvo labai gražios, jas dar labiau pagražino jaunavedžių išvaizda ir pabrolių bei jų draugių parinktas sąstatas.

Vestuvėse jautėsi visi kaip pas save ir visi sutartinai, tarytum broliai ir sesers linksmai praleido vakaro laiką. Kas pažymėtina, kad vyresnysis pabrolis Antanas Grigaitis su savo draugais — pabroliais: Pranu Šidlausku, Aleksandru Kiriliausku, Stasiu Povilausku ir Mykolu Jucevičium stengėsi sudaryti tokią nuotaiką, kad visi svečiai būtų patenkinti ir ilgai atsimintų tas vestuves. Tą nuotaiką palaikė ir pabrolių draugės: O. Šidlauskaitė, Anelė Jonaitytė, Ant. Jonaitytė, Ver. Muštaitytė ir St. Ironytė, kurios mokėjo vestuvių iškilmes pavnavairinti savo linksnumu.

Tos vestuvės ilgai bus visiems atmintinos, nes jos buvo tvarkingos ir pavyzdingos, kaip retai pasitaiko mūsų kolonijoj.

D a l y v a v e s .

Lietuvių Savyglobos Sąjungos ISTATAI.

I. Sąjungos pavadinimas, tikslas ir priemonės.

Skyrius 1. Šiais įstatais organizuojama sąjunga vardu „Lietuvių Savyglobos Sąjunga Brazilijoje“ (Alliança Autoprotectora dos Lithuanos no Brasil).

Sąjungos veikimo plotas — visa Brazilija; jos centras — São Paulo miestas.

Skyrius 2. Sąjungos tikslas yra: a) globoti, informuoti ir šelpti atvykstančius šieivius iš Lietuvos įvairiuose Brazilijos uostuose, b) padėti savo nariams įvairiuose reikaluose, c) rūpintis lietuvių Brazilijoje gerbuviu bei fiziniu, protiniu ir doroviniu pasitobulinimu, ypatingai auklėjant savo narių tarpe artimo, visuomenės ir Tėvynės meilę.

Skyrius 3. Šiem tikslam pasiekti organizacija stengiasi: a) turėti savo įgaliotinius įvairiuose uostuose, b) steigti informacijos ir darbo paieškimo biurų, viešbučių, nakvynės namų, ligonines, prieglaudas, vaikų darželių, savišalpos kasas ir t. t. c) organizuoti įvairias pamokas, mokyklas, paskaitas, knygynus, skaityklas, psichoseminimus, vaidinimus, koncertus ir t. t.

II. Teisiniai Sąjungos pamatai.

Skyrius 4. Sąjunga yra juridinis asmuo su visomis juridinėmis teisėmis ir pareigomis ir gali įsigyti bei valdyti judamą ir nejudamą turtą, paveldėti palikimus ir bendrai atstovauti savo reikalus teismo ir kitose kaip valdžiose taip visuomenės įstaigose.

Skyrius 5. Sąjunga atstovauja aktyviai ir pasyviai teisme ir kitur jos pirmininkas.

Skyrius 6. Sąjungos nariai asmeniškai neatsako už Sąjungos skolas ir kitus duotus pasižadėjimus S-gos vardu.

Skyrius 7. Sąjunga yra apolitinė organizacija.

Skyrius 8. Sąjunga prisilaidinama Brazilijos įstatymų turi teisę steigti savo skyrius visose Brazilijos estadose.

III. Sąjungos skyriai.

Skyrius 9. Kiekvienoje victo-

je 10 asmenų, sutinką su šiais įstatais gali suorganizuoti Sąjungos skyrių su visomis organizacijos teisėmis.

§ 1. Skyriaus reikalus veda Valdyba, susidedanti iš 3 narių, 2 kandidatų ir revizijos komisija iš 3 narių.

§ 2. Valdyba renka tikrieji nariai vieneriems metams per savo visotiną metinį susirinkimą.

§ 3. Beto metinis skyriaus susirinkimas: a) tikrina apyskaitas ir visą valdybos veikimą, b) tvirtina biudžetą ir nustato tolimesniam veikimui planą, c) renka įgaliotinius į visuotiną S-gos susirinkimą po 1 nuo 10 tikrų skyriaus narių.

Skyrius 10. Skyrius prasižengęs šioms įstatams arba S-gos susirinkimo nutarimams Centro V-bos gali būti suspenduotas, o visuotino S-gos susirinkimo nutarimu likviduotas.

IV. Sąjungos nariai, jų teisės ir pareigos.

Skyrius 11. Sąjungos nariai yra: a) tikrieji, b) garbės, c) remėjai ir d) jaunesnieji.

§ 1. Tikraisiais nariais skaitomi tie lietuviai arba lietuvės ne jaunesni 21 m. amžiaus, dorovingi, nepriešingi krikščioniškai pasaulėžiūrai, kurie sutinka su šiais įstatais ir moka viduriniu statutu nustatytą mėnesinį mokesnį.

§ 2. Garbės nariais — kiekvienas asmuo, kuriam tą garbę suteiks visuotinas susirinkimas Centro V-bai nurodžius.

§ 3. Remėjai — skaitomi asmenys, draugijos arba įstaigos, kurie Sąjungą sušėls aukomis, darbu arba kitokiu bendradarbiavimu.

§ 4. Jaunesnieji — asmenys nepabaigę 21 m. amžiaus, kurie tvarkomi atskiru jiems išdirbtu vidaus statutu.

Skyrius 12. Tikruosius narius priima skyrių valdybos dviejų narių rekomenduotus, bet juos tvirtina skyrių susirinkimai.

Skyrius 13. Kiekvienas tikrasis narys turi teisę balsuoti ir būti išrinktu į kiekvieną S-gos pareigą.

Skyrius 14. Narys prasižen-

gęs šioms įstatams, viešam dorovingumui ir tvarkai ar einas prieš Sąjungos susirinkimo nutarimus gali būti išnarių tarpo pašalintas.

Skyrius 15. Narius suspenduoja ir šalina skyrių valdybos, bet tvirtina skyrių susirinkimai.

Narių pašalinimas taip pat priklauso ir Centro Valdybai sykiu su visuotinu susirinkimu.

V. Visuotiniai susirinkimai.

Skyrius 16. Skyrių įgaliotiniai turi būti šaukiami į visuotiną S-gos susirinkimą ne mažiau 2 kartų į metus.

Skyrius 17. Visuotinas susirinkimas: a) renka S-gos Centro Valdybą bent iš 5 narių ir 2 kandidatų ir Kontrolės komisiją iš 3 narių vieneriems metams, b) tikrina apyskaitas, tvirtina biudžetą, numato veikimo planą ateinančioms metams, išdirba vidaus statutą, duoda nurodymus Centro V-bai ir bendrai sprendžia visus S-gos reikalus.

Skyrius 18. S-gos metai skaitomi nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.

Skyrius 19. Visuotinas įgaliotinių susirinkimas skaitomas teisėtu, jei jame dalyvauja skyrių dauguma ir visi klausimai sprendžiami balsų dauguma.

Pastaba. Nebunant susirinkime kvorumui, antras susirinkimas skaitomas teisėtas neatsižvelgiant į skyrių atstovų skaičių.

VI. Sąjungos vykdomieji organai.

Skyrius 20. Centro Valdybos nariai renka iš savo tarpo: a) pirmininką, b) vice-pirmininką, c) išdininką, d) sekretorių, e) reikalų vedėją.

Skyrius 21. C. Valdyba vykdo S-gos susirinkimo nutarimus, įstatų reikalavimus, samdo ir atleidžia tarnautojus, tvarko visas sąjungos įstaigas, informuoja skyrius, prirengia apyskaitas ir planą visuotinams susirinkimams ir bendrai veda visus S-gos reikalus.

Pastaba. Sąjungos Centro Valdybos narių teisės bei pareigos smulkiau yra nustatytos viduriniame sąjungos statute.

Skyrius 22 d. S-gos Kontrolės Komisija tikrina S-gos pajamas ir išlaidas ir Centro V-bos bei skyrių veikimą ir savo nuomonę patiekia Centro Valdybai ir visuotinam S-gos susirinkimui.

VII. Sąjungos išdas.

Skyrius 23. Sąjungos išdas sudaro iš a) mėnesinių narių mokesnių,

b) įvairių aukų bei pašalpų, c) įvairių S-gos įstaigų įplaukų ir d) šiaip įvairių pajamų.

Skyrius 24. Visas lėšas Centro Valdyba laiko savo žinioj ir išleidžia prisilaidydama Visuotino Sąjungos susirinkimo nutarimų, įstatų ir vidaus statuto.

Skyrius 25. Skyriai moka Centro Valdybai 30% nuo visų savo pajamų.

VIII. Bendri nuostatai.

Skyrius 26. Šie įstatai keičiami 2/3 visų skyrių narių pritarimu ir 2/3 visų skyrių atstovų nutarimu.

Skyrius 27. Sąjunga likviduojama 2/3 visų S-gos tikrų narių nutarimu ir 2/3 skyrių atstovų to nutarimo patvirtinimu.

Skyrius 28. Likviduojant Sąjungą, visas jos turtas, apmokėjus visas sąskaitas ir skolas, pereina tam kam nutars pavesti visuotinas susirinkimas iš 2/3 visų skyrių atstovų ir 2/3 balsų nutarimu.

Skyrius 29. Šiems įstatams aiškinti ir papildyti visuotinas S-gos susirinkimas išdirba vidaus s-gos statutą.

IX. Laikini nuostatai.

Skyrius 30. Šiais įstatais Sąjungos steigėjais skaitomi: Kun. Jeronimas Valaitis, Stasys Puišys, Domas Beividas, Pranas Ziezius, Jonas Elijošius, Jonas Jankauskas, Antanas Serbentas, Stasys Butrimas, Vincas Stankevičius, Karolis Talalas, Lionginas Gaigalas, Apolonija Čemarkienė ir Vladas Šeškas.

Skyrius 31. Šiuos įstatus originale pasirašė: Sąjungos pirmininkas — Kun. J. Valaitis, vice-pirmininkas — St. Puišys, išdininkas — D. Beividas, sekretorius — J. Elijošius ir narys — reikalų vedėjas — St. Butrimas.

Pinigu kursas.

Rugpjūčio m. 16 dienos

Š. Amerikos doleris	9\$900
Anglijos svaras	47\$400
Ispanijos	1\$500
Portugalijos	0\$443
Vokietijos	2\$350
Argentinos	3\$600
Urugvajaus	8\$190
Lietuvos litas	1\$020

Parduodant 200-300 reisų pigiau

Melibrana ir jaunas muzikas.

(Iš M. D. Berlitz „Second book“).

Vienoj iš mažųjų Londono gatvių, žemuose nameliuose sėdėjo niūniuodamas mažasis Pieras prie lovos, kurioje gulėjo jo serganti motina. Spintelėje nebebuvo jau nė kiek duonos. Jau kelios dienos, kaip jis neragavo maisto. Dabar sėdėjo jis liūdnas ir mąstė. Mąstė apie savo vienatvę ir alkį, ir vos galėjo sulaukyti akys ašaras. Jis norėjo padėti savo motinai, jis norėjo nupirkti jai saldžių apelsinų. Bet dėja! Jis buvo vargšas. Jis neturėjo nė vieno penny, (Anglų pinigais).

Mažasis Pieras turėjo parašęs ir sukomponavęs mažą dainelę. Vaikas buvo genijus. Jis priėjo prie lango, pažvelgė pro jį ir pamatė žmogų, kuris lėpė prie stulpo didelį, geltonom rai dėmė poperį, kur buvo skelbiama, kad šįnakt rengiamas ponios Melibranos koncertas.

„O, kad aš galėčiau ten būti!“ pamanė Pieras ir linksmai suplojo rankomis; jo akys sužibo nauja viltimi. Staiga pribėgo prie veidrodžio, suglostė savo gelsvas garbanas ir, pasiėmęs iš savo mažos dėželės keletą lakštų popierio, žvilgtelėjo maloniai į miegančią motiną ir skubiai išbėgo iš kambario.

„Kas, sakei, mane laukia?“ — paklausė ponias savo tarnaitės. „Aš esu jau labai nuvargęs.“

„Tamstos laukia labai gražus, mažas vaikelis geltonais plaukais. Jis pasakė, jeigu jis galėtų Tamstą pamatyti,

jis esąs tikras, jog Tamstos neužpykins ir ilgai netrukdysi.“

„Na, gerai, leisk jam įeiti pas mane“ — pasakė šypsodamasi gražioji dainininkė. „Aš visada noriu kuo nors padėti vargšams vaikams.“

Mažasis Pieras įėjo. Vienoj rankoj kepturė, kitoj suvynioti popieriai, Nepaprastu mandagumu jis priėjo prie ponios ir tarė: — „Aš atėjau pas Tamstą mylėdamas savo motiną. Ji labai serga, o aš esu neturtingas ir negaliu suteikti jai nei maisto, nei medicinos pagalbos. Todėl aš manau, jeigu Tamsta savo koncerte padainuotum mano mažą dainelę, gal publikai patiktų ir aš už tai gautčiau kiek pinigų. Ir taip galėčiau padėti savo sergančiai motinai.“

Gražioji ponias atsislojo. Ji buvo labai liekna ir puiki. Ji paėmė iš vaiko suvyniotus popierius ir lengvai iš jo gaidų užniūniavo.

„Ar tu sukomponavai tai? — paklausė ji — tu vaikas! Ir žodžiai tavo? — Ar tu norėtum ateiti į mano koncertą?“ — paklausė ji valandėlę pagalvojus.

„O, taip! — ir vaiko akys linksmai sušvito, — bet aš negaliu palikti vienos motinos.“

„Aš nusiūsiu ką nors pabūti prie jos. Štai tau truputis pinigų, už kuriuos nupirk ką nors motinai ir atvesk jai daktarą. Čia taip pat tau bilietas į koncertą, ateik naktį ir atsisisėk ša-

lia mangė.“

Su džiaugsmu priėmė Pieras dovanas. Nupirko keletą apelsinų ir daug kitų skanių dalykėlių ir numušė visa tai savo motinai. Jis papasakojo taip pat džiaugsmo ašaras liedamas apie laimingą savo ateitį.

Kai atėjo vakaras ir Pieras buvo įleistas į koncerto salę, jis pasijuto, kad niekada savo gyvenime nebuvo buvęs tokioj didelėj ir gražioj salėj. Muzika, didžiausia šviesa, deimantų blizgėjimas, šilkų šlamėjimas, visa tai įspūdingai mirgėjo jo akyse.

Pagaliau atėjo ji. Ponias Melibrana. O vaikas atsisėdo prieš jos garbiną veidą ir žiūrėjo su nusistebėjimu. Ar jis galėjo tikėti, kad tokia puiki ponias, kurią kiekvienas gerbė, tikrai dainuos jo menką dainelę? —

Jis laukė be dvasios. —

Orkestras, visas orkestras netrukė graudžių melodijų. Jis pažino ją ir iš džiaugsmo suplojo rankomis. O, kaip ji dainavo! Taip paprastai taip švelniai, bet taip liūdnai. Daugeliui nuo ašarų aptemo akys. Nieko nebuvo galima girdėti, — tik graudingus dainos žodžius, O, taip graudingus! —

Po koncerto Pieras sujaudintas ėjo namo. Žymiausia Europoje dainininkė padainavo jo dainą. Jo liūdną ir gražią dainą. Tūkstančiai susigraudinę verkė.

Sekančią dieną jis džiaugėsi apsilankymu ponios Melibranos. Ji uždėjo savo ranką ant jo garbanų ir, žiūrėdama į sergančią motiną tarė:

„Tamstos sūnus, ponias, atneš Tamstai gražią ir laimingą ateitį. Įymis Londono asmenys šį rytą pasiūlė man už jo dainą 300 svarų. Ir užmokėjo. Prašau, Pierai, čia tavo pelnas.“ — Ir ji padavė jam didelę sumą pinigų — „Ponias, dėkok Dievui, kad tamstos sūnus turi iš dangaus tokią dovaną.“

Kilni, širdinga dainininkė ir vargšė moteris verkė kartu. Pieras, visada dėkingas tam, kuris priglaudžia vargšus ir kenčiančius, atsiklaupė prie motinos lovos ir maldavo iš Dievo malonių brangių ponias, kuri atitolino nuo jo visą vargą ir rūpesčius.

Prisiminimas tos vaikelio maldos padarė dainininkę dar širdingesnę; ir ji, kuri buvo visos Anglijos kilnumo, gailestingumo žvaigždė, — perėjo per gyvenimą gera darydama. Ir savo laimingoj mirtį, tas, kuris stovėjo prie jos lovos ir taisė jai pagalvę, — rodė jai paskutinįjį jos valandoj savo meilę buvo gerasis Pieras, pirma mažas, vargšas vaikelis, dabar turtingas, išlavintas ir žymiausias šių dienų kompozitorius.

Garbė tai didžiai širdžiai, kuri pasigailėjo sergančios našlės ir vargšų vaikelio.

Iš anglų kalbos vėrtė J. Jatulis. (-U-).

Skaitkite ir platinkite „LIETUVI BRAZILIJOS“

Svarbu visiems žinoti.

1. Daug kas laukia iš Lietuvos pinigų, kurie dažniausiai buna siunčiami per bankus ir retkarčiais per pašta. Bankas gavęs pinigus siunčia tuojau pranešimą suilg paduotu adresu. Bet dažnai pasitaiko, kad adresatas jau yra išvykęs į provinciją, todėl tas pranešimas jam nebuna įteiktas. Bankas gavęs atgal savo pranešimą arba nesulaukęs to žmogaus per vieną mėnesį, tuos pinigus siunčia atgal Lietuvon. Tokių atsitikimų buvo daug.

Todėl mes patariame visiems tiems, kurie laukia pinigų, vykdamį į provinciją ir ten gavę darbą tuojau pranešti savo adresą, kad jiems galima būtų apie pinigus atėjimą pranešti, kad jie laiku galėtų atvykti ir savo pinigus atsiimti.

Pašte pinigai laikomi per šešis mėnesius ir vėliau siunčiami atgal.

2. Kaip adresuoti apdraustus laiškus. Daug kam iš Lietuvos ateina apdrausti laišukai adresu: «São Paulo, caixa postal, 1764, vardas, pavardė». Paštas paprastai siunčia pakvietimą, bet Redakcija tuos laiškus išimti iš pašto neturi galimybės, nes reikalingas to asmens notariškas įgaliojimas. Neatimti tie laišukai pašte laikomi 6 savaitės, o vėliau grąžinami atgal. Kad tie laišukai nebūtų pasiūti atgal, mes patariame prie paprasto adreso dar dėti žodžius „Lietuvius Brazilijoje“. Pavyzdžiui: SÃO PAULO, caixa postal 1764, „Lietuvius Brazilijoje“ Benediktui Bumbliui (pavardė to, kuriam siunčiamas tas laiškas). Tuomet ir Redakcija galės tą apdraustą laišką išimti ir įteikti jį adresatui.

3. Pinigai iš Lietuvos. Gaudamas pinigus per bankus gavėjas labai dažnai turi daug vargo ir darbo: tai reikalinga carteira de identidade, tai pavardė kitaip skamba, tai susikalbėti, negali ir t. t. Be to gaudamas pinigus turi dar apmokėti žyminį mokesnį. Siunčiamus pinigus doleriais nekuomet jau negauna, o gauna vien tik milreissais.

Geriausia pinigų siųsti iš Lietuvos apdraustam ir įvertintam laiške dolerių valiuta. Ir čia Brazilijoje tuos pačius pinigus gaus. Be to adresuojant reikalinga varda ir pavardė rašyti taip, kaip yra parašyta pase be jokių titulių ir pagerbimų, pavyzdžiui — „ponas“, kuris žodelis skaitomas už vardą ar pavardę ir kuris atsilimant pinigų verčia daug aiškintis ir įrodinėti, kad „ponas“, reiškia „senhor“.

4. Pastoviausias adresas. Ne visi lietuviai rašdami saviesiems Lietuvon laiškus gali nurodyti savo nuolatines gyvenamos vietos adresą, nes labai dažnai tenka keisti butus ir vietas. Todėl paprastai paduoda kito asmens adresą ir už tai sumoka kartais gan brangiai. Bet ir tas nevisuomet buna patogus, tuo labiau, kad ir anas asmuo irgi keičia kartais savo gyvenamąją vietą. Kad tuo reikalu mūsų išieiviams patarnauti, „L. Braz.“ Redakcija leidžia visiems naudotis savo pašto dėžute. Nors Redakcijos adresas ir pasikeičia, bet pašto dėžutės numeris visuomet pasiliks tas pats. Be to dar yra vienas patogumas, kad atėję visi laišukai yra skelbiami laikraštyje.

5. Už skelbimų turinį Redakcija neatsako. Daug kas klausia, ar galima pasitikėti tuo, kas yra parašyta skelbime. Į tai mes atsakome: skelbimas yra reklama, o kiekvienas save reklamuodamas rašo taip, kaip jam yra geriau ir, žinoma, save nepelk. Į reklamoms turinį redakcija nekuomet nesikiša, ištaiso kartais tik klaidas arba išverčia lietuvių kalbon, todėl už jos turinį Redakcija ir neatsako.

6. Paieškojimai. Daug kas klausia, kiek kainuoja paieškėjimo paskelbimas laikraštyje. Atsakom: Už paieškėjimą vienam mėnesiui reikia mokėti penkis milreissus. Tiek pat reikia mokėti ir už paskelbimą apie pamestą pasą.

Teisiniai patarimai.

1. Vedybų registravimas. Brazilijos įstatymai reikalauja civilinio jungtųjų registravimo. Tam tikslui reikalingi šie dokumentai:

1) Pareiškimas, 2) gimimo metrikų ištrauka, arba dviejų liudininkų parodymas, dėl amžiaus, 3) Liudininkų parodymas, kad tarp jaunavedžių nėra kliūčių vedyboms, 4) tėvų sutikimas, jeigu katras iš jaunavedžių yra nepilnametis, 5) pažymėjimas teisėjui dėl registravimo laiko ir vietos.

Pats registravimas einant įstatymais turi būti padarytas veltui, bet dokumentų paruošimas ir skelbimas laikraštyje yra apmokamas. Už tai vieni dokumentų rengėjai ima daugiau, kiti mažiau. Jeigu jaunavedžiai gyvena viename distrikte, tai visai procedūrai bendrai imant reikalinga 15 dienų, jeigu ne, tai daugiau.

2. Gimimo registravimas. Brazilijos įstatymais einant, Brazilijoje ginę kūdikiai skaitomi Brazilijos piliečiais ir reikalaujama jų gimimo registruoti civilėje įstaigoje 15 dienų bėgyje. Tas terminas prailginamas ligi 30 dienų tiems, kurie gyvena už miesto ribų, arba nuo distrikto bustinės netoliau 60 kilometrų, o jeigu toliau, tai terminas prailginamas ligi 60 dienų. Vėliau kūdikiai gali būti įregistruoti tik teismo keliu.

Įregistravimui reikalaujama šios žinios: Gimimo diena, valanda ir vieta, kūdikio vardas ir litis; kūdikio tėvų vardai, pavardė, užsiėmimas, gyvenamoji vieta ir jų gimimo šalis, taipgi dviejų liudininkų užsiėmimas ir gyvenamoji vieta; beto kūdikio tėvo ir motinos tėvų vardai ir pavardės.

3. Mirimo registravimas. Pirm palaidojant našą, reikalinga jo mirtis užregistruoti civilėje įstaigoje. Registravimui reikalinga gydytojo arba dviejų liudininkų pažymėjimas. Be to reikalinga šios žinios: Mirties laikas ir vieta; mirusio vardas, pavardė, lytis, amžius, užsiėmimas, jo gimimo šalis ir pastaroji gyvenimo vieta; vedusiojo mirusio žmonos, ar vyro vardas; mirusio tėvų vardai, pavardės, užsiėmimas, jų gimimo šalis ir gyvenamoji vieta; mirusio vaikų skaitlius, vardai ir amžius; pareiškimas, ar miręs paliko testamentą; mirties priežastis ir pažymėjimas vietos (kapinių), kur mirusis bus palaidotas.

(Kitame numery bus apie palikimus, testamentus ir žemės pirkimą).

Jonas Elius.

Kaip daromas laikraštis.

Gerbiamieji skaitytojai, Tamstos skaitot laikraštį, bet gal nežinot, kaip jis yra pagaminamas; laikraštis negimsta pats iš savęs ir iš klausinio neisrieda, o daug reikia darbo padėti, kol į Tamstų rankas jis patenka. Tad noriu šiuo rašinėliu Tamstas supažindinti nors šiek tiek su to laikraščio pagaminimu.

Daugelis iš Tamstų bendradarbiauja laikraštyje, kitaip sakant — rašo straipsnius, apsakas, eiles, juokus, ir tą visą siunčia laikraščio redakcijai, kur paprastai ta medžiaga patenka į redaktoriaus portfelį.

Vėliau redaktorius visą prisiūtą medžiagą peržiūri, ištaiso, ir jei reikia perrašo ir duoda spaustuvei — rinkėjams, kurie jau iš jos ir daro laikraštį. Šis darbas atliekamas šiaip:

Prieš rinkėją stovi dėžė su daug langeliais, kuriuose randas atskirus raldės padarytos iš kietesnio švyno. Į kairią ranką paėmęs mažą pailgą dėžutę, vadinamą vinkelė, su dešiniąja ima iš tų langučių po vieną raldę ir deda į tą vinkelę. Ir taip raldė po raldės susidaro žodis, paskui eilutė ir pagaliau jau ištaisa skiltis. Kuomet tokių skiltelių jau yra užtektinai, tai rinkėjas ant stalo pradeda tvarkyti puslapį, kitaip sakant deda skiltį vieną prie antros ir tokioje tvarkoje, kad žinios, straipsniai, apsakos, eilės ir t. t. būtų visai savo vietoj ir taip sutvarkius tas visas skil-

tis gaunasi puslapio forma. Panašiu būdu padaromi kiti puslapiai.

Tuomet rinkėjas ima baltą popierių ir uždeda jį ant tų padarytų puslapių, kuriuos prieš tai ištepa dažais ir nuspaudžia korektūrą, kurią įteikia redaktoriui klaidų ištaisymui.

Surastas klaidas rinkėjas pataiso ir puslapiai atiduodami mašinistui, kuriuos deda į mašiną ir pradeda spausdinimo darbą. Prieš tai tie puslapiai buna tvirtai surakinami.

Mašinų yra įvairiausių, bet visose per idėtus puslapius pereina dažai ir ant popierio jau gražiai atsispaudžia tokioje formoje, kurioje skaitytojai jau gauna į savo rankas.

Atspausdinti puslapiai sudedami, ir vėliau laikraščio administracija juos ekspedijuoja, duoda platintojams, išsiunčia į provinciją ir t. t. Ir Tamstos juos gaunant ir skaitot.

Yra ir kitaip daromi laikraščiai, pav. yra linotypai, kur rinkėjas renka raldes su tam tikra mašina, tarytum ant rašomosios mašinėlės ir kur raldės išsyk gaminamos iš ištarpyto švyno. Spausdinimo mašinos irgi kitokios, vadinamos rotacinėmis mašinomis, kur laikraštis atspausdinamas visas kaip jis yra — visi puslapiai išsyk, nežiūrint ar tai būtų net 100 puslapių.

Mums lietuviams apie tokias mašinas dar neprisieina nei galvoti, nes tam reikia daug turėti pinigų.

Kaip matot, gerbiamieji skaitytojai, pagaminti laikraštis nėra jau taip lengvas dalykas, daug reikia padėti darbo, kol jis iš redaktoriaus portfelio ir rinkėjų rankų patenka į Tamstų rankas.

Dabar noriu Tamstoms užduoti vieną galvovaką. Rinkėjas per dieną surenka 8.000 raldžių ir tiek pat išbarsto. Per kiek laiko vienas rinkėjas surinks visą 8 puslapių „Lietuvį Brazilijoje“?

Atsakymus siųsti „Liet. Brazilijoje“ Redakcijai.

RYTAS.

Saulutė šviesi patekėjo,
Lapeliai žalieji mirgėjo,
Ir auksu žerėjo kalnai...
«Lietuvius Brazilijoje» ėjo.

Jo balsas tvirtai suskambėjo:
„Nubuskit iš miego, draugai!
Nubuskit ir stverkitės darbo,
Nereik čia pridėti daug skarbo,
Tik reikia darbuotis uoliai.
Neturim nustoti mūsų vardo,
Nors daugel patirtume vargo,
Nes vardas garsus nuo senai!“

Pakiles, patryniuok blakstieną,
Pradėjau greit veikala vieną
Ir antrą, ir trečią rašyt...
Darbuojusioi naktį ir dieną,
Kad tik kaip sutvėrus naujieną
Galingo dora išpašyt.

Nors miško lakūtuė dar gieda,
Bet graudžius man ašaros rieda,
Kad miega dar daugel draugu...
Pajuskit, draugai, meilės diega,
Tirpdykit širdy šaltą sniegą,
Dar laikas pabust iš miegu!...

A. M. Bijūnas.

ISVAŽIUOJANT.

Tamsa jau apgobė žemę,
Verkia žolės ir žiedai.
Akys nuo skausmų aptemę,
Lūpos bekruta tiktai.

„Ak, sudiev, brangi gimtinė,
Sudiev... gal ant visados?..
Nebeskambės jau sutartinės
Tavo plačiuosiuos laukuos...“

Vėjas kalbasi su liepa:
Džiaugias vakaro tyla.
Skausmas man širdužę plėšia
Verkia alpstanti siela...
Čia pas langą su alyvonis
Verkia kartu jazminai;
Sušlamėjo ir paklausė:
„Kur važiuoji... nežina?...“

Vėjas veidą išbučiavo,
Verkė kartu su manim,
Atsisveikindamas tarė:
„Tu važiuoji pražutini!...“

G. Faustas.

JUOKAI

Samdosi vežiką sena labai negraži ponis.

— Na ką, mano miela, ar nesibaido tavo arklys?

— Ne, panele, tik greičiau sėskis, kol jis atgal nepaziūrėjo.

Pavojinga žaidza.

Vienas turtingas ponas, truputį įsiplėvęs ranką, nusiuntė tarną kuo greičiau atgabenti daktarą, nors buvo jau vėlus vakaras ir daktaru tapo keltis iš lovos. Apžiūrėjęs menką žaidželę ir įsitikinęs, kad dėl tos nebuvo mažiausio reikalo nakėti kviesiti daktaras, jis rimta mina parašė receptą ir įsakė tarnui kuo greičiau bėgti į vaistinę parnešti vaistų.

Ponas išsigandęs, paklausė daktaro, ar žaidza yra taip pavojinga, kad reikia skubiai ją gydyti.

— Žinoma, kad labai pavojinga, — atsakė supykęs daktaras: — jei tarnas nesukubės vaistų parnešti, tai tamstos ranka išgis pirmiau, negu šis sugrįš iš vaistinės.

Neinandagus kavalierius!

— „Ko, ponute, tokia nusiminus?“
— „Neseniai palaidojau į amžiną atilį vyrą“.

— „Ak kaip užjaučiu Tamstai! Ir ką gi Tamsta manai toliau daryti?“

— „Kad Tamsta, ponas Jonai, būtų mane mandagus kavalierius, tai užuot mane klausęs, pats turėtum susiprasti, ką tamsta turi dabar daryti...“

Abeotina tarnystė.

Kaimininkas sutikus prietelką pasiteiravo.

— Kur dabar tamstos sūnus?

— Tarnauja.

— Ar gerą turi tarnystę?

— Dėl kūno gal ir gerą, tik dėl dūšios kazin... Mat, jis tarnauja muitinėje, o švontijoje Evangelijoje aiškiai pasakyta, kad parizėjai ir muitininkai neįeis į Dangaus Karalystę.

Pati užsidirbo.

V y r a s: — Ir vėl nauja sukni! Pats žinai, kad tokielemis daiktams — nėra pinigų!

Ž m o n a: — Tegul jau tau neskauda dėl to galvos.

V y r a s: — Kaip tai? Kokiu būdu?

Ž m o n a: — Nugį vakar parduviau žieminį tavo paltą ir už tuos pinigus nusipirkau suknią.

KAIP ŠARKIS ATSYLYGINO VOKIEČIUI.

Mūsų Jack Šarkey atsilygino vokiečiui už visus karo prasižengimus — atskaitė jam visą litaniją. Už lietuviškų mergelių bučiavimą — bindz į panosę, už jodinėjimą lietuviškų arklių ir išjojimą jų į Prūsus — bindz į pažiaunę; už neapgalvotą trempimą Lietuvos žemės — bindz į kaktą; už plovimą žąsų, ančių ir viščiukų, kiaulių ir veršiukų — bindz į žandą; už lietuvišką šiek ir klausinius — bindz į papilvę ir... guli Pasilsek ir pamislyk, o gal jie padarys tave čempionu...

IVAIRENYBĖS.

Kiek kainavo vienas balsas.

Ponia McCormickienė pranešė senato tyrinėjimo komisijos pirmininkui, kad jos rinkimų kampanijai šį pavasarį buvo išleista viso \$319,786.40. Kiekvienas balsas, kurį ji g. v. visi nominacijose, jai būtų kaštavęs vidutiniškai apie 40 centų.

Tai tik nominacijos. O kai atels galutini balsavimai rudenį, tai reikės gal but išleisti dar daugiau. Kol kandidatė pateks į senatą, jai gal pasidarys išlaidų po dolerį arba daugiau už kiekvieną gautą balsą.

Šitokią kainą mokant, kas gali surinkti šimtus tūkstančių balsų? Aišku tik milijonieriai arba milijonierių remiami asmens. Ve delko kapitalas visiškai kontroliuoja Amerikos valdžią.

Jus norite pinigų persiusti

Tiek į Lietuvą, Rusiją, Lenkiją, Vokietiją ir t. t., Šiaurinę Ameriką, laiškais ar telegrafu.

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteadó 17, kertė Rua Quitanda
visa a atliks

Skubiai — sąžiningai ir už mažą atlyginimą

LIETUVIAI, DĖMESIO!

Jei norit so'iai ir skaniai pavalgyt, tai eikit į

BAR PAULISTANO

ant kampo Av. Celso Garcia ir rua D-r. Ricardo Gonçalves — 10 žingsnių nuo „Lietuvio Brazilijoj“ Redakcijos.

Pietus ar vakarienė (pagaminta europietiskai) TIK 1\$800.
Ir taip viskas pigiau.

Pabandykit vieną syk, ir visuomet atvyksit.

DĖMESIO!

Jei norite nešioti rūbus gerai pasiūtus, tai eisi kreipkitės į mano rūbų siuvyklą

Rua Caninde Nr. 78 — Bonde Nr. 49 — Caninde

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR GERALI MŪSŲ TAUTIEČIAMS DAROMA DIDELĖ NUOLAIDA. SIUVAMA IR ISSIMOKĖJIMUI SUSIKALBAMA VISOMIS EUROPOS KALBOMIS.

Siuvama taip pat ir moterų rubai

PETRUITIS

Gyvenamas butas Avenida Vautier, 127.

J. CAIAFFA ir E. W. KICK.

FEDERALINIO TEISMO PRISIEKŲ VERTĖJAI.

Verčia ir tarpininkauja visose bylose, kaip viešose taip ir komercijos bei Teismuose.

Daro vertimus iš šių kalbų: anglų, vokiečių, prancūzų, ispanų, rumunų, čekų, ungarių, rusų, olandų, LIETUVIŲ, latvių, lenkų ir jugoslavų.

Raštinė:

Rua 15 de Novembro, 36 (sob).

SÃO PAULO.

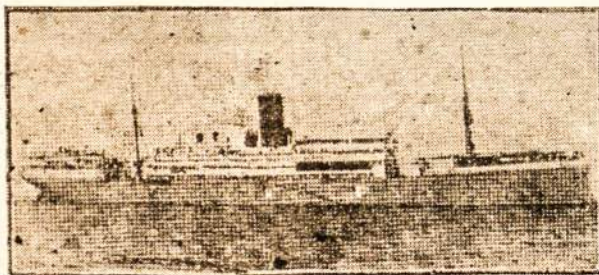
SALĖS 8 ir 10. Telef. 2-3605.

DĖMESIO!

Jei norit važiuoti Lietuvon ar iškviešti iš Lietuvos savo gimines bei pažįstamus, kreipkitės į

AGENCIA

„EUROPA“

Cia patarnavimas tikras, greitas ir sąžiningas.

Istaiga gyvuoja jau treči metai ir visi patarnavimu tapo patenkinti.

Tik neužmirškite antrašą:

PRAÇA DO CORREIO, 16 (prie pat Centralinio Pašto).
AGENCIA „EUROPA“

Lietuviska vaistinė

„JOSÉ PAULINO“

RUA JOSÉ PAULINO, 140 (Bom Retiro) TELEF. 5-6307.

Vaistinės ir parfumerijos reikmenys. Perišimo medžiaga.

KAINOS ŽEMOS.

Provizorius D. RUMMELIS,

Diplom. Kozanias universiteto.

Banco Allemão TRANSATLANTICO SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE.
Skyriai Brazilijoj: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE, BAHIA, PORTO ALEGRE.
ATLIEKA PERLAIDAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠČIAUSIU KURSU IR GEROMIS SĄLYGOMIS.
INDELIAI IR DEPOZITAI AUKŠTAI NUOŠIMČIAIS.

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

LIETUVISKA SIUVYKLA

Nesenai atvykus iš Lietuvos siuvėja ELENA BUDUKEVIČIENĖ priima užsakymus modernių rūbų (sulių paskutinėmis madomis iš Prancūzijos žurnalų).

Darbas garantuotas. Kainos pracinamos.

Priima nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Rua dos Gusmoas, 136.

KVOTIMAI SOFERIAMS

Trumpiausiu laiku išmokina ir prirengiamai soferiai prie kvotimų Kainos visiems prieinamos.

Mokyklą veda Direktorius Inžin technikas

C. GRAGNANO.

Kreipkitės tiesiog į raštinę:

Praça da Sê, 39. Telef. 2-1278

RUSIŠKA PIRTIS

Atidaryta šokiadieniais nuo 2 iki 10 val. nakties. Sekmadieniais nuo 7 v. ryto iki 2 v. p. p. Pirmadieniais pirtis nėra.

Antradieniais tik moterims po 1\$500. Trečiadieniais šeimos: 1 žmogui — 3\$000, 2 — 4\$000, 3 — 5\$000.

Ketvirtadieniais ir penktadieniais bendra pirtis po 1\$500 nuo žmogaus, o šeštadieniais ir sekmadieniais po 2\$000

Rua Bresser, 307.

Lietuviškas Pensionas

Atsidarė naujas jaukus lietuviškas pensionas netoli Sorocabano stoties.

Atvykę į São Paulo lietuviai ten gali gauti sau nakvynę, o taip pat gali ir kambarį išnuomoti.

KAINOS ŽEMOS.

Tik įsidėmėkite adresą:

R. Duque de Caxias, 8 tef. 5-1492 (įėjimas per fotografiją Allemão)

PENSIONAS IR NAKVYNĖS NAMAI.

Rua Carnot, 39.

Atskiros lovos su visu patarnavimu nuo 1\$000 į parą. Atskiri kambariai už pigią kainą.

Pietus, vakarienė ir arbata bei kava pigiau negu kitur.

Kalbama lietuviškai ir rusiškai.

DANTŲ GYDYTOJAS

Samuel Kohn.

Turėjęs didelę praktiką Europoje. Specialistas dirbtinų dantų, plombų ir „brigde wole“.

Darbas greitas ir kainos žemos.

Rua Julho Conceição, 24

Prancūzų Navigacijos Kompanija

SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS.
Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS PIETUS			IŠ SANTOS EUROPA		
Fornose	— C. R.	26 Rugsėit.	Massilia	— S. A.	16 Rugsėit.
Aurigny	— C. R.	2 Rugsėjo	Jamaïque	— C. R.	22 Rugsėit.
Lutetia	— S. A.	3 Rugsėjo	Eubele	— C. R.	28 Rugsėit.
Krakus	— C. R.	11 Rugsėjo	Lutetia	— S. A.	12 Rugsėjo
Kerguelen	— C. R.	16 Rugsėjo	Fornose	— C. R.	15 Rugsėjo
Ceylan	— C. R.	24 Rugsėjo	Aurigny	— C. R.	23 Rugsėjo
Massilia	— S. A.	1 Spalio	Krakus	— C. R.	30 Rugsėjo
Belle Isle	— C. R.	11 Spalio	Kerguelen	— C. R.	7 Spalio
Groix	— C. R.	15 Spalio	Massilia	— S. A.	10 Spalio
Lutetia	— S. A.	22 Spalio	Ceylan	— C. R.	16 Spalio
Swiatowid	— C. R.	23 Spalio	Belle Isle	— C. R.	31 Spalio

Daroma žanados iš Lietuvos 3 kl. paprasta. 3 kl. su kabina ir 3 kl. pagerinta.

AGENTAI:

S. PAULO Cia. Comercial e Marítima Rua da Quitanda, 19-A.
SANTOS Cia. Chargeurs Reunis Rua 15 de Novembro, 186.

JUS PRIVALOTE PRADĖTI TAUPYTI!

Įdėdami 50\$000 galite atidaryti savo einamąją sąskaitą su 4 ir puse metinių nuošimčių Galit kasdien išimti pinigus esant reik'ai. Tikrai

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda.

Komercinė bendrovė „WAWEL“ S. A.

Iregistruota Patronate Agricola.

Rua do Triumpho, nr. 10 (netoli stočių Luz ir Sorocabana)
LAIVAKORČIU PARDAVIMAS VISŲ LAIVŲ LINIJŲ VISUS KRĄŠTUS IR IŠ TĖX PIGIAUSIOMIS KAINOMIS.

Žemės sklypai atkarnis ir lotais geriausiose vietose ir netoli S. Paulo Išimok jiniui.
Daroma žanados, asmens lūdiėjimai, tarpininkauja parūpinime vizų pasams, dokumentų vertimai į įvairias kalbas. Viskas greitai ir už mažą atlyginimą.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Cia. Commercial „WAWEL“ S. A.

ANTARCTICA

LIETUVIŠKA SIUVYKLA

Vinco Tendzegolskio

Didelis pasirinkimas visokių medžiagų — aug-
liskų ir vietinių.
Siuvama sulig naujausiais madais.

Darbas atliekamas greit ir gerai.

SIUVAMA IR IŠSIMOKĖJIMUI.

Lietuviams daroma didelė nuolaida.

RUA CARLOS BOTELHO, 80.

Vaistinė Riguetto

Rua Oriente, 100

TELEF. 9-193

Didelis pasirinkimas vaistų ir įvairių cheminių produktų — užsieninių ir vietinių.

Visų rūšių parfumerija.

Prie vaistinės daktaro patarimai.

NETURTINGIEMS VELTUI Kainos žemos.

Fotografas

GILUCAS

Savo meniško darbo išplatinimui daro

6 atvirutes už 4\$000

1 meniškaa portretas (18X24 - 3\$000

Darbas garantuotas.

Rua Josė Paulino, 152.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO,“

Išįgti 1890 astas

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidini-
nime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103) São Paulo.

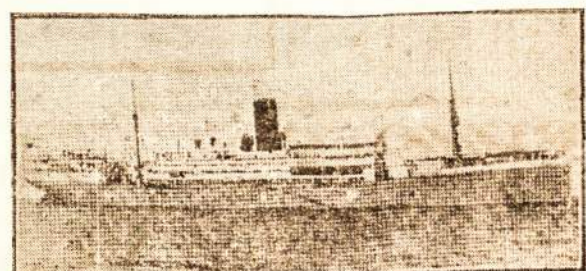
DĖMESIO!!!

PASKUTINĖ NAUJIENA!!!

Laivakortės ir žanados

pigiausiomis kainomis ir geriausiais laivais visų navigacijos linijų.

Įteikiama į rankas.

Didelis kainų papi-
ginimas

Laivais kurie beina iš Santos į Montevideo su karnarote tik 105\$000 į Buenos Aires 125\$000.

Bendrai pigiau tik įstaigoje

CASA BERNARDO

RUA S-TA EPHIGENIA, 39-C.

KALBAMA VISOMIS EUROPOS KALBOMIS.

Aptieka

„MUNICIPAL“

Aptiekos įvairios prekės cheminiai išdirbiniai, mineralų vandens, parfumerija vietos ir užsienio išdirbimo.

A. GORENSTEIN

Rua Barão de Itapetininga Nr. 36

Telef. 4-7757

IVAIRIOS NAUJIENOS

Sustabdytas gelžkelio pravedimas

Šiomis dienomis S-ta Catharina estados vyriausybės parėdymu sustabdytas gelžkelio tarp Joinville ir Curitiba tolimesnis pravedimas. Visi darbininkai paliuosuoti.

Gandai apie Braziliją užsieny.

Užsienio spaudoj buvo paduota žinutė, būk tai Brazilijoje įvykusi revoliucija. «Havas» agentūra Brazilijos vyriausybės įgaliota rugpiūčio 13 d. paskelbė, kad ta žinutė neturinti jokio pagrindo ir kad visoj Brazilijoje esą visai ramu.

Princezos miesčiuką užimė kariuomenė.

«Diario da Noite» (Rio de Janeiro) iš rugpiūčio 13 d. praneša, kad Princezos miesčiuką Parahybos estadoj, kur buvo susispietę sukilėliai prieš estados vyriausybę, rugpiūčio 12 d. užimė federalinės vyriausybės kariuomenė. Tuo būdu norima padaryti galutinai tvarką toje estadoj.

Dr. Julio Prestes vyks į Pietų Amerikos valstybes.

«Havas» pranešimu, ateinančią savaitę Dr. Julio Prestes, businasis Brazilijos prezidentas, vyks į Paragvajų, Urugvajų, Argentiją ir kitas Pietų valstybes.

Peršautas lietuvis.

Rugpiūčio 13 d. 9 val. vak. Lapeje nepažįstamo asmens tapo peršautas lietuvis Zigmas Sidaras, 22 metų amžiaus.

Užvesta byla.

Suimtas Zaborskas Juozas.

Rugpiūčio 12 d. 7 v. vakaro Villoje Anastacia išėjęs iš pensiono tapo peršautas vienas rusas Zacharias. Pravedus tardymą įtarimas krito ant Zaborskio Juozo, kuris tą patį vakarą ir tapo suimtas.

Sakoma, kad Zaborskis Juozas kartu su Zachariu vakareniavo ir buvo dėl kokių tai mažmožių susiginėję.

Loterija Santa Therezinha.

Brazilijos estadose pastaruoju metu loterijos agentai buvo pradėję parduoti naujos loterijos „Santa Therezinha“ bilietus, kuriuose buvo žymima pirmą premija 200 kontų kontų ir iš viso bilietų tik 7 — 9 tūkstančiai. Vieno bilieto kaina — 25\$000. Žmonės tuos bilietus pirkė, bet pasirodė, kad tokios loterijos visai nėra. Rugpiūčio 12 d. Rio de Janeiro policija, tą bilietų visus dirbėjus suimė ir patraukė atsakomybės už aferą.

Cambaroj jokių darbų nėra.

Macdoneld ir Gibbs C-o Cambaros rajone visus darbus užbaigė ir visi darbininkai tapo paliuosuoti. Daug lietuvių ten dirbusių jau sugrįžo į São Paulo. Tad bedarbių skaičius dar padidėjo.

Vytauto Didžiojo Komiteto posėdis

Rugpiūčio 10 d. 4 val. po pietų Lietuvos Konsulate įvyko visų Vytauto Didžiojo Komiteto skyrių valdybų bendras posėdis, kuriame dalyvavo keleta ir šiaip visuomenės veikėjų. Šiame posėdyje išrinkus Komiteto Garbės pirmininku poną Konsulą D-rą P. Mačiulį, kuris nusistatė Komiteto darbuotė remti visapusiškai, nutarta jubiliejiniam paminėjimui pastatyti Čiurlionienės veikalą „Aušros sūnūs“ su paskaita apie Vytautą Didįjį, kurią parduoti pavesta p. Gaigalui. Taip pat nutarta prie Centrinio Komiteto suorganizuoti atskiras sekcijas, kaip propagandos, išsilimio rengimo ir aukų rinkimo muziejui pastatyti, kurios kartu su Centro Komitetu ir vykdins visus numatytus planus bei sumanymus.

Žodžiu — darbas eina pilnų tempu.

KARAS GEGUŽYNĖJE.

Babtų valdžiaus Pepalių kaime birž. 29 d. įvyko kelių kaimų jaunuo- menės gegužynė. Dalyvavo apie du šimtu žmonių. Bet vos tik jie pradėjo linksintis, kaip Vilkijs valsė. Girininkų kaimo vaikai, vadovaujami mušėikų Stankaus Stasio. Stilpo Kazio, ir trijų brolių Kaminskų, peiliais, kuolais 2 metrų ilgio ir 15 cm. storio) guminėmis žarnomis vidų švino pripildytomis pradėjo mušti Vošiškių, Varekonų, Papelių ir kitų k. vaikus. Tie, iš netvėjų užpulti, kur kas galėjo ten spruko, gi kas nespėjo pabėgti buvo perbloktas ir iki apalpinimo mušamas. Pasekmė: apie 10 vaikų peiliais su- badyti, kuolais rankos, kojos išmuštos. Kai kuriuos atvezė į miestelį pas fel- čerį suteikti pirmą pagalbą, kad paskui galėtų važiuoti pas gydytoją. Buvęs ten policininkas Martišius, nieko negalėjo mušėikoms padaryti, nes jis pats vos, vos negavo kuolu per galvą. Buvo iššaukti iš Babtų miestelio dar trys poli- cininkai, bet ir jiems mušėikos nenorėjo pasiduoti, tačiau policininkaus pradėjus šaudyti mušėikos metė kuolus ir pradėjo bėgti. Keli mušėikos jau yra suimti, kiti dar gaudomi. Girininkų kaimo mušėikų buvo apie 30, šiaip gegužinėj dalyvavo virš 100 vaikų, bet visi buvo išvaikyti. Čia reikia pastebėti, kad visi mušėikos berasčiai.

ZINIU ŽINELĖS

— Garsininkų vakarėly rugpiūčio 9 d. 11 val. nakt. rua da Mooca, 508 policija uždarė ir net du josvarbesnius rengėjus Ražaitį ir kitą buvo suarešta- vus, kuriuos vėliau išardžius paleido. Uždarymo priežastis — būk tai tarp pačių rengėjų buvo įvykęs nesuprati- mas, kuris ir privertė policiją įsimaity- ti. Kiti sako, kad tame vakarėly buvo vedama politinė agitacija.

Tas uždarymas mums lietuviams garbės nesudaro, tuo labiau, kaip bra- zilų laikraščiai rašo, kad lietuviai Moo- kos rajone, jau daugiau leidimų pasi- linksminimams ruošti negaus.

Publikos vakarėly buvo nedaug, vos apie 11 porų.

— Mookos rajono Vytauto Didžio- jo Komiteto rugpiūčio 10 d. surengtas pasilinksminimas praėjo tvarkingai. Jo- kių nesupratimų nebuvo.

Redakcijos atsa- kymai.

P. St. BUTRIMUI. Tamstos srtaipsnį Žmogus „Patriotas“, kaip atsaky- mą į tilpusį „Lietuvių Aidas Brazilijoje“ straipsniuką „Patriotiškumas ar pasity- čiojimas“ gavome. Mūsų manymu, gin- čytis su jais apie tai, kas yra patrio- tiškumas ir ar šokiai jam nusižengia, visai nėra reikalo, nes, tas, kas „siau- rai galvoja“, kaip Tamstą apie juos sa- vo atsakyme išsireiškė, vis vien ne- supras Teisingai Tamsta parašė: „kas daugiau nusideda patriotiškumui: ar tas, kuris rengia šokius, bendrai pasi- linksminimus, ar tas, kuris trukdo rim- tą visuomeninį darbą dirbti“. Sutikda- mi su Tamstos nuomone, kad į tokius niekus neverta kreipti jokio dėmesio ir nereikia į juos atsakinėti, šį Tamstos straipsnį laikrašty netalpinsim.

P. G. FAUSTUI. Tamstos eilė- rašius gavome. Ačiu. Vieną talpinam šiame numery. Kitus talpinsim vėliau.

P. A. SAKATAUSKUI. Tamstos „Atminimai“ laikraščiu tinka, todėl prašome atsiųsti antrą dalį. Eilėraščius gavome. Ačiu. Talpinsim kituose nu- meriuose.

P. V. A. YPĖ. Tamstos atsiųstus rašinėlius gavome. Ačiu. Jie ras savo vietą mūsų laikrašty kituose numeriuose. Neužmirškite mus ir toliau.

P. A. M. BIJUNUI. „Rytas“ gavo- me. Ačiu. Jį talpinam šiame numery. Tikim s ir daugiau gauti iš Tamstos rašinėlių.

P. JONUI LAZDUNIEČIUI. Tam- tos eilėraščius ir straipsnius gavome. Ačiu. Jūs su dideliu pasididkinimu talpinsim sekančiuose numeriuose.

„Lietuvis Brazilijoj“		prenumeratos kaina: BRAZILIJOS IR VISOS PIETŲ AMERIKOS:	
metams	10\$000	į LIETUVĄ AR Į KITĄ ŠALĮ:	18\$000
pusėj metų	5\$000	metams	10\$000
3 mėnesiams	3\$000	pusėj metų	5\$000
vienam mėnesiui	5\$000	UZ PASTO DEZUTE 1764	2\$000
		metams	

Nevralgija ir nervu

suirimas

Pranyksta priėmus tik du gabalėlius

Cafiaspirina

Kuri be to dar suteikia visam organizmui pilną jo sveikatos stovį.

A CAFIASPIRINA yra geriausia priemonė iš visų esamų vaistų.

A Cafiaspirina rekomenduojama nuo galvos, dantu, ausų skaudėjimo, nevralgijos, reumatizmo nuo ne miego ir t. t.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Siunčiame pinigus

Laivakortės.

doleriais į LIETUVĄ ir kitus kraštus. Taip pat priimame indelius ir atidarom eina- namąsias sąskaitas, mokėdami gerus procentus.

į Lietuvą ir iš ten. Šamados. KAINOS ŽEMOS. Patarnavimas sąžiningas ir greitas.

Mūsų įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai ir kitomis Europos kalbomis.

Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

